

זוהר היומי

זוהר בראשית – דף קע"ה ע"א

פרשת וישלח

◆ הקטע מתחיל בדף הקודם (קע"ד ע"ב) ומסתיים בדף זה ◆

טקסט הזוהר

ובָּעָא דִּינָא בְּשַׁעְתָּא דְּסַכְנָה דְּהוֹת רַחֵל בָּהּ. אָמַר קַמִּיָּה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְהָא יַעֲקֹב נָדַר
נְדָרִיָּה וְלֹא שְׁלִים, וְהָא אִיהוּ תַקִּיף מְכָלָא בְּעוֹתָרָא וּבְכַנְיָן בְּכָל מָה דְּאַצְטְרִיף. וְלֹא שְׁלִים
נְדָרִיָּה דְנָדַר קָמָה וְלֹא נִסְכְּתָ עוֹנָשָׁא מִנִּיָּה. מִיָּד וַתֵּלֶד רַחֵל וַתִּקְשׁ בְּלִדְתָּהּ. מֵאִי וַתִּקְשׁ.
דְּאַתְקִשִּׁי דִּינָא לְעִילָא גַבִּי מִלְּאָה הַמּוֹת. וְאַתְעַנֵּשׁ יַעֲקֹב בְּהָאִי. מֵאִי טַעֲמָא, בְּגִין דְּכַתִּיב
(משלי כב) וְאִם אֵין לָהּ לְשַׁלֵּם לָמָּה יִקַּח מִשְׁכָּבָהּ מִתַּחְתֶּיהָ. וְעַל דָּא מֵיתַת רַחֵל וְאַתְמָסַר
דִּינָא עַל יָדָא דְּמִלְּאָה הַמּוֹת.

תרגום לעברית

ובא וראה, משום שיעקב אחר נדרו שנדר לפני הקדוש ברוך הוא, התחזק הדין על ידי
המקטרג שקטרג על יעקב, ורצה דין בשעת הסכנה שהיתה בה ברחל. אמר לפני
הקדוש ברוך הוא, והרי יעקב נדר נדרו ולא שלם, והריהו חזק מהכל בעשר ובכנים
ובכל מה שצריך, ולא שלם נדרו שנדר לפני, ולא לקחת ממנו ענש. מיד? - ותלד
רחל ותקש בלדתה. מה זה ותקש? שהתקשה הדין למעלה אצל מלאך המות. ונענש
יעקב בזה, מה הטעם? משום שכתוב (משלי כב) ואם אין לה לשלם למה יקח משכבה
מתחתיה, ועל זה מתה רחל ונמסר הדין על ידי מלאך המות.

וְתָא חֲזִי, בְּשַׁעְתָּא דְּאַתָּא עָשׂוּ, מָה עָבַד. וַיִּשָּׂם אֶת הַשְּׁפָחוֹת וְאֶת יִלְדֵיהֶן רַאשׁוֹנָה וְאֶת
לָאָה וַיִּלְדֵיהָ אַחֲרוֹנִים וְאֶת רַחֵל וְאֶת יוֹסֵף אַחֲרוֹנִים. מֵאֵי טַעְמָא, בְּגִין דְּדַחֵיל עָלָה
דְּרַחֵל, דְּלֹא יִסְתַּכַּל הֵהוּא רָשָׁע בְּשַׁפִּירוֹ דִּילָהּ וְלֹא יִקְטָרַג לִיהָ עָלָהּ.

תרגום לעברית

ובא וראה, בשעה שפא עשו, מה עשה? וישם את השפחות ואת ילדיהן ראשונה ואת
לאה וילדיה אחרונים ואת רחל ואת יוסף אחרונים. מה הטעם? משום שפחד על רחל
שלא יסתכל אותו רשע בטיפה ולא יקטרג לו עליה.

טקסט הזוהר

תוּ מַה כְּתִיב, וַתִּגְשָׁנָה הַשְּׁפָחוֹת הֵנָּה וַיִּלְדֵיהֶן וַתִּשְׁתַּחֲוֶינָה וַתִּגַּשׁ גַּם לָאָה וַיִּלְדֵיהָ
וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ, נָשִׁין מִקְמֵי גּוֹבְרִין. אֲבָל בְּרַחֵל מַה כְּתִיב וְאַחֲרֵי נִגַּשׁ יוֹסֵף וְרַחֵל, וַיּוֹסֶף מִקְמֵי
אִמִּיהָ וְאִיהָ חָפָא עָלָהּ, וְעַל דָּא כְּתִיב, (בראשית מט) בֶּן פֹּרְתָא יוֹסֵף בֶּן פֹּרְתָא עָלֵי עֵינֵי.
דְּאַסְגֵי גּוֹפִיָּה וְחָפָא עַל אִמִּיהָ. עָלֵי עֵינֵי, עָלֵי עֵינָא דֵּהֵהוּא רָשָׁע.

תרגום לעברית

עוד מה כתוב? ותגשנה השפחות הנה וילדיהן ותשתחוין ותגש גם לאה וילדיה
וישתחוין. נשים מלפני גברים. אבל ברחל מה כתוב? ואחר נגש יוסף ורחל, יוסף
מלפני אמו, והוא כסה עליה, ועל זה כתוב (בראשית מט) בֶּן פֹּרְתָא יוֹסֵף בֶּן פֹּרְתָא עָלֵי
עֵינֵי, שְׁהַגְדִּיל גּוֹפּוֹ וְכָסָה עַל אִמּוֹ. עָלֵי עֵינֵי - עָלֵי עֵינֵי שֶׁל אוֹתוֹ רָשָׁע.

טקסט הזוהר

וְהָכָא אֲתַעְנִשְׁתָּ עַל יְדָא דִּי צִיר הָרַע דְּקִטְרַג בְּשַׁעְתָּא דְּסַכְנָה, וְאַתְעַנֵּשׁ יַעֲקֹב עַל נִדְרָא דְּלֹא
שָׁלִים, וְדָא קִשְׁיָא לִיהָ לִיַּעֲקֹב מְכָל עָקוֹ דְּעִבְרוּ עָלֶיהָ. וּמִנָּלָן דְּבִגְיָנִיהָ דִּיַּעֲקֹב הָוָה,
דְּכְתִיב, (בראשית מח) מָתָה עָלֵי רַחֵל. עָלֵי וְדָא, עַל דְּאַחֲרִית נִדְרֵי.

וְכֵן נִעְנְשָׁה עַל יְדֵי הַיֵּצֶר הָרָע שְׂקִטְרָג בְּשַׁעַת הַסַּכָּנָה, וְנִעְנְשׁ יַעֲקֹב עַל נִדְרֵי שְׁלֹא שְׁלָם, וְזֶה קִשָּׁה לִיעֲקֹב מִכָּל הַצָּרוֹת שֶׁעָבְרוּ עָלָיו. וּמִנֵּין לָנוּ שְׁמִשּׁוּם יַעֲקֹב זֶה הִיָּה? שְׁכַתּוֹב (שם מח) מֵתָה עָלַי רַחֵל, עָלַי וְדָאִי, עַל שְׂאֲחֶרְתִּי נִדְרִי.

טקסט הזהור

רַבִּי יוֹסִי אָמַר, כְּתִיב, (משלי כז) קָלִיל חֲנָם לֹא תִבָּא. וְאִוְקֻמוֹהּ לוֹ בּוֹי"ו, דָּאִי קָלִיל צְדִיקָא הִיא, אֲפִילוּ דִּלָּא אֲתִכּוֹן בָּהּ, כִּיּוֹן דְּנִפְקָא מִפּוּמִיָּה נָטַל לָהּ הָהוּא יֵצֶר הָרָע וְקִטְרָג בָּהּ בְּשַׁעַת דְּסַכָּנָה.

תרגום לעברית

רַבִּי יוֹסִי אָמַר, כְּתוּב (משלי כז) קָלִיל חֲנָם לֹא תִבָּא, וּבִאֲרוּהוּ לוֹ בּוֹא"ו. שְׁאֵם קָלִיל צְדִיק הִיא, אֲפִילוּ שְׁלֹא הִתְכּוֹן בָּהּ, כִּיּוֹן שֶׁצִּיָּצָא מִפּוֹ נָטַל אוֹתָהּ אוֹתוֹ יֵצֶר הָרָע וְקִטְרָג בָּהּ בְּשַׁעַת הַסַּכָּנָה.

טקסט הזהור

יַעֲקֹב אָמַר, (בראשית לא) עִם אֲשֶׁר תִּמְצָא אֶת אֱלֹהֶיךָ לֹא יִחְיֶה. וְאִף עַל גַּב דְּאִיָּהּ לֹא הָוָה יָדַע, נָטִיל לָהּ לְהִיָּא מְלָה הָהוּא שְׁטֵן דְּאִשְׁתַּכַּח גַּבִּיָּהּ תִּדִּיר בְּבִנֵּי נָשָׂא. וְעַל דָּא תִּנְיִן, לְעוֹלָם לֹא יִפְתַּח בַּר נָשׁ פּוּמִיָּה לְשִׁטְנָא, בְּגִין דְּנָטִיל הָהוּא מְלָה וְקִטְרָג בָּהּ לְעִילָא וְתַתָּא. כָּל שְׁכָן מְלָה דְּחָכָם אוּ מְלָה דְּצְדִיקָא, וְעַל תִּרְיָן אֵלִין אֲתַעֲנִשֵׁת רַחֵל:

תרגום לעברית

יַעֲקֹב אָמַר (בראשית לא) עִם אֲשֶׁר תִּמְצָא אֶת אֱלֹהֶיךָ לֹא יִחְיֶה. וְאִף עַל גַּב שְׁהוּא לֹא הִיָּה יוֹדַע, נָטַל אוֹתוֹ דְּכָר אוֹתוֹ שְׁטֵן שְׁנִמְצָא תְּמִיד אֲצֵל בְּנֵי אָדָם. וְעַל זֶה שְׁנִינּוּ, לְעוֹלָם לֹא יִפְתַּח אָדָם פִּיּוֹ לְשִׁטְן, מִשּׁוּם שֶׁנוֹטַל אוֹתוֹ הַדְּבוּר וּמִקְטָרָג בּוֹ לְמַעַלָּה וּלְמַטָּה, כָּל שְׁכָן מְלָה שֶׁל חָכָם אוּ מְלָה שֶׁל צְדִיק, וְעַל שְׁנֵי אֵלֶּה נִעְנְשָׁה רַחֵל.

וַיְהִי (קנהב) בַּצֵּאת נַפְשָׁה כִּי מָתָה. אָמַר רַבִּי אַבָּא וְכִי כִּיּוֹן דְּאָמַר וַיְהִי בַּצֵּאת נַפְשָׁה לָא יִדְעָנָא כִּי מָתָה. אֲלֵא אַצְטְרִיף בְּגִין דְּלֵא אַהֲדָרֶת לְגוּפָא יְתִיר, וּמִיתָת רַחֵל מִיתָת גּוּפָא, בְּגִין דְּאִית בְּנֵי נָשָׂא דְנַפְקִי נִשְׁמַתִּיהוּ וְאַהֲדָרֶן לְאַתְרֵיהוּ וּכְמָה דְּאֵת אָמַר, (שמואל א ל) וַתָּשָׁב נַפְשׁוֹ (לפנינו בקרא רוחו. ובדפוס ירושלים איתא גם בזה"ק ותשב רוחו אליו) אֵלָיו, (בראשית מב) וַיֵּצֵא לָבָם, (שיר השירים ה) נַפְשִׁי יֵצֵאָה בְּדַבְּרוֹ. (מלכים א יז) לֹא נִוְתְּרָה בּוֹ נִשְׁמָה. אֲבָל הָאִי נִפְקַת נִשְׁמָתָהּ וְלֹא אַתְהֲדָרֶת לְאַתְרָהּ וּמִיתָת רַחֵל.

תרגום לעברית

וַיְהִי בַּצֵּאת נַפְשָׁה כִּי מָתָה. אָמַר רַבִּי אַבָּא, וְכִי כִּיּוֹן שְׁאָמַר וַיְהִי בַּצֵּאת נַפְשָׁה לֹא יִדְעָנוּ כִּי מָתָה? אֲלֵא צְרִיף מְשׁוּם שְׁלֵא חֲזָרָה לְגוּפָה יוֹתֵר, וּמִתָּה רַחֵל מִיתָת הַגּוּף, מְשׁוּם שְׁיֵשׁ בְּנֵי אָדָם שְׁנִשְׁמַתָּם יוֹצֵאת וְחוֹזֶרֶת לְמְקוּמָהּ, כְּמוֹ שְׁנֵאמַר (שמואל א ל) וַתָּשָׁב רוחו [נפשו] אֵלָיו, (בראשית מב) וַיֵּצֵא לָבָם, (שיר ה) נַפְשִׁי יֵצֵאָה בְּדַבְּרוֹ, (מלכים א יז) לֹא נִוְתְּרָה בּוֹ נִשְׁמָה. אֲבָל זֶה יֵצֵאָה נִשְׁמָתָהּ וְלֹא חֲזָרָה לְמְקוּמָהּ וּמִתָּה רַחֵל.

טקסט הזוהר

וַתִּקְרָא שְׁמוֹ בֶּן אוֹנִי. דְּקָשְׁיוּ דְּדִינָא דְּאַתְגָּזֵר עָלֶיהָ. וַיַּעֲקֹב אַהֲדָר לִיהּ וְקָשִׁיר לִיהּ לִימִינָא, בְּגִין דְּמַעַרְב אַצְטְרִיף לְקִשְׁרָא לִיהּ לִימִינָא, וְאַף עַל גַּב דְּאִיהוּ בֶּן אוֹנִי סְטָרָא דְּדִינָא קִשְׁיָא, בֶּן יָמִין אִיהוּ, דְּהָא בִּימִינָא אַתְקִשְׁרֵת. וְאַתְקַבְּרֵת בְּאַרְחָא כְּמָה דְּאַתְמָר. הָאִי אַתְגַּלְיָא מִיתָתָהּ וְקַבּוּרָתָהּ, אֲבָל לֵאָה לֹא אַתְגַּלְיָא מִיתָתָהּ וְקַבּוּרָתָהּ. וְאַף עַל גַּב דְּהִנֵּי אַרְבַּע אַמְהָן רָזָא אִית לֹון וְהָא אוֹקְמוּהּ:

תרגום לעברית

וַתִּקְרָא שְׁמוֹ בֶּן אוֹנִי, הַקָּשִׁיּוֹת שֶׁל הַדִּין שְׁנֵגְזֵר עָלֶיהָ. וַיַּעֲקֹב הַחֲזִיר אוֹתוֹ וְקָשִׁר אוֹתוֹ לִימִין, מְשׁוּם שֶׁאֵת הַמַּעַרְב צְרִיף לְקִשְׁרוֹ לִימִין. וְאַף עַל גַּב שֶׁהוּא בֶּן אוֹנִי, צֵד שֶׁל הַדִּין הַקָּשֶׁה - בֶּן יָמִין הוּא, שֶׁהָרִי בִּימִין הַתְקַשְׁרָה, וְנִקְבְּרָה בְּדֶרֶךְ כְּמוֹ שְׁנֵתְבָאָר, הָרִי

הַתְּגַלְתָּהּ מִיתָתָהּ וְקְבוּרָתָהּ, אֲבָל לֹא הַתְּגַלְתָּהּ מִיתָתָהּ וְקְבוּרָתָהּ, וְאֵף עַל גִּב
שְׁאֵרְבַּע הָאֲמָהוֹת הִלְלוּ סוּד יֵשׁ לָהֶם, וּבִאֲרוּהוּ.

טקסט הזוהר

וַיֵּצֵב יַעֲקֹב מַצֵּבָה עַל קְבוּרָתָהּ, אָמַר רַבִּי יוֹסִי, מֵאִי טַעְמָא. בְּגִין דְּלֹא אֶתְכַסֵּי אֶתְרָה עַד
יוֹמָא דְּזַמִּין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַחֲרֵיָא מִתִּיָּא. כְּמָה דְּאֶתְמַר עַד הַיּוֹם, עַד הֵהוּא יוֹמָא
מִמָּשׁ.

תרגום לעברית

וַיֵּצֵב יַעֲקֹב מַצֵּבָה עַל קְבוּרָתָהּ. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, מָה הַטַּעַם? מִשּׁוּם שֶׁלֹּא הִתְכַּסָּה מְקוֹמָהּ
עַד הַיּוֹם שֶׁעָתִיד הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַחְיֹת מֵתִים, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר עַד הַיּוֹם, עַד אוֹתוֹ יוֹם
מִמָּשׁ.

◆ הקטע מתחיל בדף זה וממשיך בדף הבא (קע"ה ע"ב) ◆

טקסט הזוהר

רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, עַד יוֹמָא דִּתְהַדֵּר שְׂכִינָתָא בְּגִלּוּתָהּ דְּיִשְׂרָאֵל בְּהֵהוּא אֶתְרַ, כְּמָה דְּאֶתְ
אָמַר, (יִרְמִיָּה לֹא) וַיֵּשׁ תַּקְוָה לְאַחֲרֵיָתָהּ נֶאֱמַר יְיָ וְשָׁבוּ בָנִים לְגְבוּלָם. וְדָא אוֹמְרָא דְּאוּמִי
לָהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְזַמִּינִין יִשְׂרָאֵל כִּד יִתּוּבוּן מִן גְּלוּתָא, לְקִיָּמָא עַל הֵהוּא קְבוּרָה
דְּרַחֵל וּלְמַכְבֵּי תַמָּן. כְּמָה דְּאֵיְהִי בְּכַאת עַל גְּלוּתָהּ דְּיִשְׂרָאֵל. וְעַל דָּא כְּתִיב, (יִרְמִיָּה
לֹא) בְּכִכִּי יָבֹאוּ וּבְתַחֲנוּנִים אוֹבִילִים וְגו'. וְכְתִיב, (יִרְמִיָּה לֹא) כִּי יֵשׁ שָׂכָר לְפַעוּלָתָהּ.
וּבְהֵהוּא

תרגום לעברית

רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, עַד יוֹם שֶׁתַּחֲזֹר שְׂכִינָהּ מִגְּלוּת יִשְׂרָאֵל בְּאוֹתוֹ מְקוֹם, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר
(יִרְמִיָּה לֹא) וַיֵּשׁ תַּקְוָה לְאַחֲרֵיָתָהּ נֶאֱמַר ה' וְשָׁבוּ בָנִים לְגְבוּלָם. וְזוֹ שְׁבוּעָה שֶׁנֶּשְׁפַּע לָהּ
הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְעָתִידִים יִשְׂרָאֵל כְּשִׁישׁוּבוֹ מִהַגְּלוּת לַעֲמֹד עַל אוֹתָהּ קְבוּרַת רַחֵל

וּלְכָבוֹת שָׁם, כְּמוֹ שֶׁהָיָא בְּכַתָּה עַל גְּלוּת יִשְׂרָאֵל, וְעַל זֶה כָּתוּב (שם) בְּכִי יָבֹאוּ
וּבְתַחֲנוּנִים אוֹבִילִם וְגו', וְכָתוּב (שם) כִּי יֵשׁ שָׂכָר לַפְּעֻלָּתָהּ. וּבְאוֹתָהּ שָׁעָה עֲתִידָה רְחֵל,
שֶׁהָיָא בְּדֶרֶךְ, לְשִׁמְחַת בְּיִשְׂרָאֵל וְעַם הַשְּׂכִינָה, וּבְאַרוּהוּ הַחֲבֵרִים.

מקור ומהדורה

הטקסט הארמי והתרגום לעברית: אתר תורת אמת (toratemetfreeware.com) – © ר' פנחס ראובן שליט"א.

מופץ שלא למטרות רווח, בכפוף לרישיון Creative Commons ייחוס – שימוש לא מסחרי – שיתוף זהה 2.5 (CC BY-NC-SA 2.5):

creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5

עיצוב הדף: זוהר היומי.